

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ &
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ & ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ**

Ταχ. Δ/ση : Λένορμαν 195 και Αμφιαράου
Τ.Κ. : 104 42, Αθήνα
Πληροφορίες : Αικ. Αδοσίδου
Τηλέφωνο : 213 2129 743
Fax : 210 6470 375
e-mail : katerina.adosidou@aead.gr

**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
(ΦΕΚ 4139/τ.Β/28-09-2020)**

**Αθήνα, 14 Σεπτεμβρίου 2020
Αριθμ. Πρωτ.: οικ. 26968**

Θέμα: «Επαγγελματικά Πρότυπα για το Ελεγκτικό Έργο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας»

**ΑΠΟΦΑΣΗ
Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:
 - α) των άρθρων 82, 87, 91 και 95 του ν.4622/2019 (Α' 133) «Επιτελικό Κράτος: Οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης»,
 - β) του άρθρου 24, παρ. 3 περ. β και παρ. 5, περ. ε του ν.4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).
 - γ) του ν.3861/2010 (Α' 112) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο «Πρόγραμμα Διαύγεια» και άλλες διατάξεις».
 - δ) των άρθρων 5, παρ. 2 περ. θ' και 7 του ν.3469/2006 (Α' 131) «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις», όπως ισχύει.
 - ε) του άρθρου 90 του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98), σε συνδυασμό με τις όμοιες της παρ. 22 του άρθρου 119 του ν.4622/2019 (Α' 133).
2. Την υπ' αριθμ. Υ96/06.09.2019 (ΥΟΔΔ 702) Απόφαση του Πρωθυπουργού «Διαπιστωτική Πράξη για τον διορισμό του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας».

3. Την υπ' αριθμ. οικ. 11699/19.05.2020 (Β' 1991) Απόφαση του Διοικητή «Οργανισμός της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.)».
4. Την υπ' αριθμ. οικ. 22831/18.08.2020 εισήγηση της προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, με την οποία βεβαιώνεται ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.
5. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις αυτές δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Την υιοθέτηση Επαγγελματικών Προτύπων για το Ελεγκτικό Έργο του προσωπικού της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, τα οποία παρέχουν το πλαίσιο για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της ελεγκτικής δράσης της Αρχής, όπως αυτά αποτυπώνονται στο παράρτημα, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τα Ελεγκτικά Πρότυπα της Αρχής παρέχουν το πλαίσιο για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της ελεγκτικής της δράσης. Βασίζονται στα ελεγκτικά πρότυπα που υιοθετούν διεθνώς αναγνωρισμένοι φορείς, όπως ο Διεθνής Οργανισμός των Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI) και το Διεθνές Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (IIA Global) και ενσωματώνουν τη γνώση και την εμπειρία που αποκτήθηκε κατά την εφαρμογή των προτύπων αυτών σε δημόσιους ελεγκτικούς φορείς χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον βαθμό που αυτά ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις και τα χαρακτηριστικά του ελληνικού δημόσιου τομέα.

Στόχος είναι η παροχή γενικής καθοδήγησης στους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της Αρχής, οι οποίοι οφείλουν να αξιοποιούν την επαγγελματική τους κρίση και να προσαρμόζουν τα ελεγκτικά πρότυπα στις απαιτήσεις και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε ελεγκτικής αποστολής.

Εισαγωγή

Η Ε.Α.Δ. είναι αρμόδια για τη διενέργεια ανεξάρτητων και αντικειμενικών ελέγχων, σχεδιασμένων να προσθέτουν αξία και να βελτιώνουν τις λειτουργίες των δημόσιων φορέων. Η ελεγκτική δραστηριότητα της Αρχής επικεντρώνεται στην υποστήριξη των φορέων για την επίτευξη των αντικειμενικών της στόχων, υιοθετώντας μία συστηματική και επαγγελματική προσέγγιση στην αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διακυβέρνησης, των μηχανισμών διαχείρισης κινδύνων και των διαδικασιών/δικλίδων εσωτερικού ελέγχου των δημόσιων φορέων.

Ο αποτελεσματικός έλεγχος συμβάλλει στη βελτίωση της διακυβέρνησης των δημόσιων φορέων και στην επίτευξη των στρατηγικών και επιχειρησιακών τους στόχων. Μπορεί επίσης να βοηθήσει τους δημόσιους φορείς να εντοπίζουν έγκαιρα κινδύνους και ευκαιρίες και να ανταποκρίνονται ανάλογα.

Επίσης μία αποστολή ελέγχου μπορεί, αφενός να παρέχει τη διαβεβαίωση ότι οι πόροι που διατίθενται για την άσκηση δημόσιων πολιτικών χρησιμοποιούνται ορθολογικά, αφετέρου δε να προσφέρει στοιχεία ή και συμπεράσματα σχετικά με το κατά πόσο μια συγκεκριμένη δράση δημόσιας πολιτικής κατάφερε να επιφέρει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα.

Η διενέργεια των ελεγκτικών αποστολών της Αρχής ενισχύει τον ρόλο και την αξιοπιστία του Επιθεωρητή-Ελεγκτή και παρέχει εγγυήσεις για τον επαγγελματισμό, την ανεξαρτησία και την αντικειμενικότητά του.

Τα Πρότυπα που ακολουθούν βασίζονται: α) στα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Πρακτική του Εσωτερικού Ελέγχου, τα οποία είναι ενταγμένα στο

Διεθνές Πλαίσιο Επαγγελματικής Πρακτικής (International Professional Practices Framework, IPPF) του Διεθνούς Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (Global Institute of Internal Auditors, IIA) και β) στα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού των Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (International Organization of Supreme Audit Institutions, INTOSAI), τα οποία έχουν προσαρμοστεί στην αποστολή και τις αρμοδιότητες της Αρχής, όπως αποτυπώνονται στον ν.4622/2019 και στις υπόλοιπες διατάξεις που διέπουν την οργάνωση και λειτουργία της Αρχής.

Οι αντικειμενικοί σκοποί των Επαγγελματικών Προτύπων για το Ελεγκτικό Έργο της Αρχής είναι:

- να θέσουν βασικές αρχές για τον σχεδιασμό και τη διεξαγωγή των αποστολών ελέγχου και τη συγγραφή των εκθέσεων ελέγχου,
- να θέσουν το πλαίσιο για την παροχή υπηρεσιών ελέγχου που προσθέτουν αξία στους δημόσιους φορείς, βελτιώνοντας την επιχειρησιακή λειτουργία και τα αποτελέσματα της δράσης τους,
- να αποτελέσουν τη βάση για την αξιολόγηση της ποιότητας και του αντίκτυπου των ελεγκτικών αποστολών.

ΜΕΡΟΣ Α΄

Επαγγελματικά Πρότυπα Οργάνωσης

1. Σκοπός, Δικαιοδοσία και Ευθύνη

- 10/1 Ο σκοπός και η δικαιοδοσία της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων (στο εξής, Μ.Ε.Ε.) καθορίζονται στον Κανονισμό Ελεγκτικής Λειτουργίας (στο εξής, Κ.Ε.Λ.), ο οποίος πρέπει να συμφωνεί με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο με βασικό άξονα τα άρθρα 82-103 του ν.4622/2019 και τον Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας των Επιθεωρητών-Ελεγκτών της Αρχής.
- 11/1 Ο Διοικητής της Αρχής πρέπει να φροντίζει για την τακτική αναθεώρηση τόσο του Κανονισμού Ελεγκτικής Λειτουργίας όσο και του Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας.
- 12/1 Η φύση και το αντικείμενο των δραστηριοτήτων ελέγχου που αναλαμβάνει η Μ.Ε.Ε. πρέπει να καθορίζονται στον Κ.Ε.Λ.
- 12/2 Η φύση και το αντικείμενο των συμβουλευτικών υπηρεσιών που παρέχει η Μ.Ε.Ε. πρέπει να καθορίζονται στον Κ.Ε.Λ.

2. Ανεξαρτησία και Αντικειμενικότητα

- 20/1 Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να είναι ανεξάρτητοι και αντικειμενικοί κατά την εκτέλεση του έργου τους.

- 21/1 Ανεξαρτησία είναι η απαλλαγή από συνθήκες που απειλούν την ικανότητα των Ελεγκτών-Επιθεωρητών να εκτελέσουν αμερόληπτα τα καθήκοντά τους.
- 21/2 Οι απειλές κατά της ανεξαρτησίας πρέπει να αντιμετωπίζονται σε επίπεδο Επιθεωρητή-Ελεγκτή, ανάθεσης έργου, αλλά και σε λειτουργικό και οργανωτικό επίπεδο.
- 22/1 Αντικειμενικότητα είναι η αμερόληπτη νοοτροπία που επιτρέπει στους Επιθεωρητές-Ελεγκτές να εκτελούν το έργο τους όπως πιστεύουν οι ίδιοι και να μην υφίστανται συμβιβασμούς ως προς την ποιότητά του. Η αντικειμενικότητα απαιτεί οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές να μην υποτάσσουν την κρίση τους για θέματα ελέγχου σε άλλα πρόσωπα.
- 22/2 Οι απειλές κατά της αντικειμενικότητας πρέπει να αντιμετωπίζονται σε επίπεδο Επιθεωρητή-Ελεγκτή, ανάθεσης έργου, αλλά και σε λειτουργικό και οργανωτικό επίπεδο.
- 23/1 Η ελεγκτική λειτουργία πρέπει να είναι απαλλαγμένη από κάθε παρέμβαση κατά τον προσδιορισμό του εύρους εργασίας του ελέγχου, κατά την εκτέλεση των εργασιών και κατά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων.
- 23/2 Ο επικεφαλής της ομάδας ελέγχου θα πρέπει να γνωστοποιεί μία τέτοια παρέμβαση στον Διοικητή και τον Επικεφαλής της Μ.Ε.Ε. και να συζητά τις τυχόν επιπτώσεις.
- 24/1 Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να έχουν αμερόληπτη, απροκατάληπτη στάση και να αποφεύγουν οποιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων.
- 24/2 Σύγκρουση συμφερόντων είναι μια κατάσταση, κατά την οποία ο Επιθεωρητής-Ελεγκτής, ο οποίος απολαμβάνει της εμπιστοσύνης της Αρχής, έχει ένα αντικρουόμενο, ανταγωνιστικό, επαγγελματικό ή προσωπικό συμφέρον. Τέτοιου είδους ανταγωνιστικά συμφέροντα μπορεί να καταστήσουν δύσκολη την εκτέλεση των καθηκόντων του με αμεροληψία.
- 24/3 Μια κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων μπορεί να δώσει την εντύπωση ανάρμοστων πρακτικών, η οποία είναι δυνατόν να υπονομεύσει την εμπιστοσύνη στον Επιθεωρητή-Ελεγκτή και στην ελεγκτική λειτουργία της Αρχής.
- 24/4 Μια κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων μπορεί να βλάψει την ικανότητα ενός Επιθεωρητή-Ελεγκτή να εκτελέσει τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές του αντικειμενικά.
- 25/1 Εφόσον η ανεξαρτησία ή η αντικειμενικότητα ενός Επιθεωρητή-Ελεγκτή βλάπτεται, πραγματικά ή φαινομενικά, οι λεπτομέρειες της βλάβης πρέπει να γνωστοποιηθούν στα εμπλεκόμενα μέρη.
- 25/2 Η παρεμπόδιση στην οργανωτική ανεξαρτησία ή την αντικειμενικότητα μπορεί, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, να περιλαμβάνει: ατομική σύγκρουση συμφερόντων, περιορισμούς στο πεδίο εφαρμογής του ελέγχου, περιορισμούς στην πρόσβαση σε αρχεία, στο ανθρώπινο δυναμικό και σε άυλα ή υλικά στοιχεία του φορέα.

- 26/1 Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να απέχουν από τον έλεγχο ή την αξιολόγηση του δημόσιου φορέα στον οποίο βρίσκεται η οργανική τους θέση.

3. Επαγγελματική Επάρκεια και Δέουσα Επαγγελματική Επιμέλεια

- 30/1 Οι ελεγκτικές αποστολές πρέπει να εκτελούνται με επαγγελματική επάρκεια και δέουσα επαγγελματική επιμέλεια.
- 31/1 Η Μ.Ε.Ε. πρέπει συλλογικά να κατέχει ή να αποκτήσει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις λοιπές ικανότητες που απαιτούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών της.
- 31/2 Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να διαθέτουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις λοιπές ικανότητες που απαιτούνται για την εκπλήρωση των ατομικών καθηκόντων τους.
- 31/3 Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να διαθέτουν επαρκείς γνώσεις για να μπορούν να αξιολογούν τους κινδύνους διαφθοράς και τον τρόπο με τον οποίο τους διαχειρίζεται ο ελεγχόμενος φορέας. Δεν αναμένεται, ωστόσο, να έχουν όλοι οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές την εξειδίκευση ενός επαγγελματία που έχει ως πρωταρχική αρμοδιότητα τον εντοπισμό και τη διερεύνηση της διαφθοράς.
- 31/4 Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να διαθέτουν επαρκή γνώση των βασικών κινδύνων και των μηχανισμών ελέγχου των πληροφοριακών συστημάτων, καθώς και των διαθέσιμων ελεγκτικών τεχνολογικών πρακτικών, για την εκτέλεση των εργασιών που τους ανατίθενται. Δεν αναμένεται, ωστόσο, όλοι να έχουν την εξειδίκευση ενός ελεγκτή που έχει ως πρωταρχική του αρμοδιότητα τον έλεγχο πληροφοριακών συστημάτων.
- 32/1 Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να εφαρμόζουν την επιμέλεια και τις δεξιότητες ενός εύλογα συνετού και ικανού ελεγκτή. Η δέουσα επαγγελματική επιμέλεια δεν υποδηλώνει το αλάθητο.
- 32/2 Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να ασκούν τη δέουσα επαγγελματική επιμέλεια λαμβάνοντας υπόψη τα κάτωθι:
- την έκταση της απαιτούμενης εργασίας για να επιτευχθούν οι αντικειμενικοί σκοποί της ελεγκτικής αποστολής,
 - τη σχετική πολυπλοκότητα, ουσία ή σημαντικότητα των θεμάτων στα οποία αφορά η ελεγκτική αποστολή,
 - την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και ελέγχου του ελεγχόμενου φορέα,
 - την πιθανότητα σημαντικών λαθών, απάτης ή μη συμμόρφωσης κατά τη λειτουργία του ελεγχόμενου φορέα.
- 32/3 Κατά την άσκηση της δέουσας επαγγελματικής επιμέλειας, οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να εξετάζουν τη δυνατότητα χρήσης ελεγκτικών τεχνολογικών πρακτικών και άλλων τεχνικών ανάλυσης δεδομένων.

4. Συνεχής Επαγγελματική Ανάπτυξη

- 40/1 Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να βελτιώνουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις λοιπές ικανότητές τους μέσω συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης.

5. Πρόγραμμα Διασφάλισης και Βελτίωσης Ποιότητας

- 50/1 Ο Επικεφαλής της Μ.Ε.Ε. πρέπει να αναπτύσσει και να διατηρεί ένα Πρόγραμμα Διασφάλισης και Βελτίωσης Ποιότητας, το οποίο να καλύπτει όλες τις πτυχές του ελεγκτικού έργου.
- 50/2 Το Πρόγραμμα Διασφάλισης και Βελτίωσης Ποιότητας είναι σχεδιασμένο, ώστε να καταστεί δυνατή η αξιολόγηση του βαθμού συμμόρφωσης της ελεγκτικής λειτουργίας με τα Ελεγκτικά Πρότυπα, καθώς και η αξιολόγηση του κατά πόσο οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές εφαρμόζουν τον Κώδικα Δεοντολογίας.
- 50/3 Το Πρόγραμμα, επίσης, εκτιμά την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα της ελεγκτικής λειτουργίας και εντοπίζει πεδία που χρήζουν βελτίωσης.
- 50/4 Ο Διοικητής της Αρχής εποπτεύει το Πρόγραμμα Διασφάλισης και Βελτίωσης Ποιότητας.

ΜΕΡΟΣ Β'

Επαγγελματικά Πρότυπα Λειτουργίας

6. Διοίκηση Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων (Μ.Ε.Ε.)

- 60/1 Ο Επικεφαλής της Μ.Ε.Ε. πρέπει να ασκεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά του, για να διασφαλίζεται ότι η Μ.Ε.Ε. μπορεί να επιτύχει τους στρατηγικούς και επιχειρησιακούς της στόχους.
- 60/2 Η Μ.Ε.Ε. διοικείται αποτελεσματικά όταν:
- επιτυγχάνει τον σκοπό και τους στόχους που αναφέρονται στον νόμο, στον Κ.Ε.Λ. και στο ετήσιο πρόγραμμα ελεγκτικής δράσης,
 - κάθε Ελεγκτής-Επιθεωρητής συμμορφώνεται με τον Κώδικα Δεοντολογίας και τα Επαγγελματικά Πρότυπα.

7. Σχεδιασμός Προγράμματος Ελεγκτικών Αποστολών

- 70/1 Ο Διοικητής της Αρχής σε συνεργασία με τον Επικεφαλής της Μ.Ε.Ε. πρέπει να καταρτίζει ένα Πρόγραμμα Ελεγκτικών Αποστολών με βάση την ανάλυση κινδύνων, με σκοπό να καθορίσει τις προτεραιότητες της ελεγκτικής δραστηριότητας, σύμφωνα με τους στόχους της Αρχής.
- 70/2 Οι Τομείς της Μ.Ε.Ε. συνεισφέρουν στην ανάπτυξη του προγράμματος ελεγκτικής δράσης βάσει ανάλυσης κινδύνων των φορέων και των πεδίων πολιτικής του κυβερνητικού έργου που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους. Για τον σκοπό αυτό, οι Επικεφαλής των Τομέων διαβουλεύονται με τον Επικεφαλής της Μ.Ε.Ε.

- 70/3 Το πρόγραμμα ελεγκτικής δράσης προσαρμόζεται ανάλογα με τις αλλαγές στο ελεγκτικό περιβάλλον της Αρχής, τις δραστηριότητες, τους κινδύνους, τις λειτουργίες και τα προγράμματα των ελεγχόμενων φορέων.

8. Διαχείριση Πόρων

- 80/1 Ο Επικεφαλής της Μ.Ε.Ε. πρέπει να εξασφαλίζει ότι οι πόροι του ελέγχου είναι κατάλληλοι, επαρκείς και αξιοποιούνται αποτελεσματικά, ώστε να υλοποιείται το Πρόγραμμα Ελεγκτικών Αποστολών.
- 81/1 Ο όρος «κατάλληλος» αναφέρεται στον συνδυασμό γνώσεων, δεξιοτήτων και λοιπών ικανοτήτων που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση του Προγράμματος Ελεγκτικών Αποστολών.
- 82/1 Ο όρος «επαρκής» αναφέρεται στην ποσότητα των πόρων που είναι απαραίτητοι για την ολοκλήρωση του Προγράμματος. Οι πόροι αξιοποιούνται «αποτελεσματικά» όταν χρησιμοποιούνται με βέλτιστο τρόπο για την επίτευξη του εγκεκριμένου Προγράμματος Ελεγκτικών Αποστολών.

9. Πολιτικές και Διαδικασίες Ελέγχου

- 90/1 Η Διοίκηση της Ε.Α.Δ. πρέπει να καταρτίζει πολιτικές και διαδικασίες για να καθοδηγεί την υλοποίηση του ελεγκτικού έργου.

10. Φύση των Ελεγκτικών Εργασιών

- 100/1 Το έργο της Μ.Ε.Ε. πρέπει να συμβάλλει στη βελτίωση των συστημάτων δημόσιας διακυβέρνησης, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων και των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου των ελεγχόμενων φορέων, υιοθετώντας μια συστηματική, πειθαρχημένη και βάσει ανάλυσης κινδύνων προσέγγιση.
- 101/1 Η αξία και η αξιοπιστία του ελέγχου ενισχύονται όταν οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές δρουν με γνώμονα τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας.

11. Δημόσια Διακυβέρνηση

- 110/1 Το έργο της Μ.Ε.Ε. πρέπει να περιλαμβάνει αποστολές με αντικείμενο την αξιολόγηση και την υποβολή κατάλληλων εισηγήσεων για τη βελτίωση των συστημάτων και διαδικασιών διακυβέρνησης του ελεγχόμενου φορέα σχετικά με τα ακόλουθα:

- λήψη στρατηγικών και επιχειρησιακών αποφάσεων,
- λειτουργία της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων,
- εποπτεία των μηχανισμών/δικλίδων εσωτερικού ελέγχου,
- προώθηση της ακεραιότητας και της διαφάνειας μέσα στον φορέα,

- διασφάλιση της λογοδοσίας και της αποτελεσματικής επισκόπησης και αξιολόγησης της απόδοσης του φορέα,
- καταλληλότητα και αποτελεσματικότητα των πληροφοριακών συστημάτων του φορέα για την επίτευξη των στρατηγικών και επιχειρησιακών του στόχων.

12. Διαχείριση Κινδύνων

120/1 Το έργο της Μ.Ε.Ε. πρέπει να περιλαμβάνει αποστολές με αντικείμενο την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και τη βελτίωση της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων στο επίπεδο του κάθε δημόσιου φορέα.

120/2 Ο Επιθεωρητής-Ελεγκτής κρίνει την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων αξιολογώντας εάν:

- οι στρατηγικοί και επιχειρησιακοί στόχοι του φορέα υποστηρίζουν και ευθυγραμμίζονται με την αποστολή του,
- οι σημαντικοί κίνδυνοι εντοπίζονται και αξιολογούνται,
- τα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων είναι τα κατάλληλα και ανάλογα με τα αποδεκτά όρια ανάληψης κινδύνων από τον φορέα.

120/3 Ο έλεγχος πρέπει να αξιολογεί την έκθεση του φορέα σε κινδύνους σχετικά με τις διαδικασίες διακυβέρνησής του, τις επιχειρησιακές λειτουργίες και τα πληροφοριακά συστήματά του, όσον αφορά τα εξής:

- επίτευξη των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων του φορέα,
- αξιοπιστία και ακεραιότητα των χρηματοοικονομικών και επιχειρησιακών αναφορών,
- αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των λειτουργιών και των διαδικασιών για την προστασία και την ορθολογική αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων του φορέα,
- συμμόρφωση της λειτουργίας του φορέα με νόμους, κανονισμούς, εγκυκλίους, πολιτικές, διαδικασίες και συμβάσεις.

120/4 Ο έλεγχος πρέπει να αξιολογεί την πιθανότητα κινδύνου διαφθοράς και την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών αντιμετώπισης των απειλών για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια.

13. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου

130/1 Ο έλεγχος πρέπει να αξιολογεί τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των επιμέρους στοιχείων του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (internal control system) των φορέων, αξιολογώντας την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητά τους και προωθώντας τη βελτίωσή τους.

130/2 Ο έλεγχος πρέπει να αξιολογεί την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών και των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου (internal controls) ως προς την αντιμετώπιση κινδύνων που απειλούν τα συστήματα και τις διαδικασίες διακυβέρνησης του φορέα, τις επιχειρησιακές λειτουργίες και τα πληροφοριακά συστήματά του, όσον αφορά στα παρακάτω σημεία:

- επίτευξη των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων του φορέα,
- αξιοπιστία και ακεραιότητα των χρηματοοικονομικών και επιχειρησιακών αναφορών,
- αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των λειτουργιών και των διαδικασιών για την προστασία και την ορθολογική αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων του φορέα,
- συμμόρφωση της λειτουργίας του φορέα με νόμους, κανονισμούς, εγκυκλίους, πολιτικές, διαδικασίες και συμβάσεις.

14. Σχεδιασμός αποστολής ελέγχου

140/1 Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να αναπτύσσουν και να αποτυπώνουν ενδελεχώς τον σχεδιασμό κάθε αποστολής ελέγχου, ο οποίος θα περιλαμβάνει τους αντικειμενικούς στόχους, το εύρος, το χρονοδιάγραμμα, τα κριτήρια και την κατανομή των πόρων.

15. Κριτήρια Σχεδιασμού

150/1 Κατά τη διαδικασία του σχεδιασμού των αποστολών ελέγχου οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους:

- την αποστολή και τους στόχους των ελεγχόμενων φορέων, τις πολιτικές και τις διαδικασίες τους, καθώς και τα μέσα με τα οποία ελέγχεται η απόδοση του φορέα και η επίτευξη των στόχων του,
- τους κινδύνους που απειλούν τους στόχους, τους πόρους και τις δραστηριότητες, καθώς και τους μηχανισμούς μετριασμού του ενδεχόμενου αντίκτυπου από την επέλευση των κινδύνων αυτών,
- την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των συστημάτων και διαδικασιών διακυβέρνησης, του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και των μηχανισμών/δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

151/1 Το αποτέλεσμα του σχεδιασμού μίας αποστολής ελέγχου θα καταγράφεται σε ένα μνημόνιο ελέγχου, όπου θα περιγράφονται, κατ' ελάχιστον, οι αντικειμενικοί στόχοι, η περίμετρος, το χρονοδιάγραμμα, τα κριτήρια, και οι μεθοδολογίες του ελέγχου.

16. Αντικειμενικοί στόχοι του ελέγχου

- 160/1 Για κάθε αποστολή ελέγχου πρέπει να καθορίζονται οι αντικειμενικοί στόχοι της.
- 160/2 Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να διενεργούν μια προκαταρκτική ανάλυση των κινδύνων που σχετίζονται με τον υπό έλεγχο φορέα. Οι αντικειμενικοί στόχοι του ελεγκτικού έργου πρέπει να αντικατοπτρίζουν τα αποτελέσματα της ανάλυσης αυτής.
- 161/1 Είναι απαραίτητο να υπάρχουν επαρκή κριτήρια για την αξιολόγηση των συστημάτων και των διαδικασιών διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνων, καθώς και των υφιστάμενων μηχανισμών/δικλίδων εσωτερικού ελέγχου. Τα κριτήρια ελέγχου διαμορφώνονται βάσει:
- εσωτερικών παραμέτρων, όπως είναι οι πολιτικές και οι διαδικασίες του φορέα,
 - εξωτερικών παραγόντων, όπως είναι το νομοθετικό και θεσμικό πλαίσιο,
 - καλών πρακτικών που χρησιμοποιούν άλλοι δημόσιοι φορείς.

17. Εύρος αποστολής ελέγχου

- 170/1 Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να εξασφαλίζουν την επάρκεια και καταλληλότητα του εύρους του ελεγκτικού έργου για την επίτευξη των αντικειμενικών στόχων του.

18. Διάθεση πόρων για την αποστολή ελέγχου

- 180/1 Ο Επικεφαλής της Μ.Ε.Ε. σε συνεργασία με τους Επικεφαλής των Τομέων Ελέγχου πρέπει να καθορίσουν τους κατάλληλους και επαρκείς πόρους που απαιτούνται για την επίτευξη των αντικειμενικών στόχων της αποστολής ελέγχου βάσει της εκτίμησης της φύσης και της πολυπλοκότητας κάθε έργου, των χρονικών περιορισμών και των διαθέσιμων πόρων.
- 180/2 Ο όρος «κατάλληλοι» αναφέρεται στον συνδυασμό γνώσεων, δεξιοτήτων και άλλων ικανοτήτων που απαιτούνται για την εκτέλεση του ελέγχου.
- 180/3 Ο όρος «επαρκείς» αναφέρεται στην ποσότητα των πόρων που χρειάζονται για να επιτευχθεί η ολοκλήρωση του ελέγχου με τη δέουσα επαγγελματική επιμέλεια.

19. Πρόγραμμα εργασιών αποστολής ελέγχου

- 190/1 Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να αναπτύσσουν και να αποτυπώνουν λεπτομερές πρόγραμμα εργασιών, που να είναι κατάλληλο για την επίτευξη των αντικειμενικών στόχων της αποστολής ελέγχου.
- 190/2 Το πρόγραμμα εργασιών ελέγχου πρέπει να περιλαμβάνει τις διαδικασίες για την αναγνώριση, ανάλυση, αξιολόγηση και καταγραφή των στοιχείων και πληροφοριών κατά την διάρκεια της αποστολής ελέγχου.

191/1 Το πρόγραμμα εγκρίνεται από τον αρμόδιο Επικεφαλής Τομέα πριν την εφαρμογή του, και οποιεσδήποτε τροποποιήσεις πρέπει να εγκρίνονται έγκαιρα.

20. Διενέργεια αποστολής ελέγχου

200/1 Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να εντοπίζουν, να αναλύουν, να αξιολογούν, να καταγράφουν και να τεκμηριώνουν επαρκείς πληροφορίες, ώστε να επιτυγχάνονται οι αντικειμενικοί στόχοι του ελέγχου.

21. Συλλογή Πληροφοριών

210/1 Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να συλλέγουν επαρκείς, αξιόπιστες, σχετικές και χρήσιμες πληροφορίες, ώστε να επιτυγχάνονται οι αντικειμενικοί στόχοι του ελέγχου.

210/2 «Επαρκείς πληροφορίες» είναι οι πραγματικές, ικανοποιητικές και πειστικές πληροφορίες, τις οποίες, εάν χρησιμοποιούσε ένα λογικό άτομο, θα οδηγούνταν στα ίδια συμπεράσματα, όπως ο ελεγκτής.

210/3 «Αξιόπιστες» είναι οι κατά το δυνατόν βέλτιστες πληροφορίες που είναι εφικτό να εντοπιστούν μέσω της χρήσης κατάλληλων τεχνικών έργου.

210/4 Οι «σχετικές πληροφορίες» υποστηρίζουν τις παρατηρήσεις και τις εισηγήσεις που προκύπτουν από τον έλεγχο και είναι συναφείς με τους αντικειμενικούς στόχους του.

22. Ανάλυση και Αξιολόγηση

220/1 Τα συμπεράσματα και τα αποτελέσματα του ελέγχου πρέπει να βασίζονται σε κατάλληλες αναλύσεις και αξιολογήσεις.

23. Τεκμηρίωση

230/1 Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να τεκμηριώνουν τα συμπεράσματα και τα αποτελέσματα του ελέγχου τους, μέσω επαρκών, αξιόπιστων, κατάλληλων και χρήσιμων πληροφοριών.

231/1 Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να ελέγχουν την πρόσβαση στα αρχεία του ελέγχου.

231/2 Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να λαμβάνουν την έγκριση της Διοίκησης και/ή των νομικών συμβούλων πριν επιτρέψουν σε τρίτα μέρη, εκτός της Αρχής, την πρόσβαση στα εν λόγω αρχεία, κατά περίπτωση, υπό την επιφύλαξη της κείμενης νομοθεσίας.

231/3 Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές πρέπει να διατηρούν τα αρχεία του ελέγχου, ανεξάρτητα από το μέσο αποθήκευσης κάθε αρχείου, σύμφωνα με τις οδηγίες της Αρχής και τις κείμενες διατάξεις.

24. Εποπτεία διενέργειας αποστολών ελέγχου

- 240/1 Οι αποστολές ελέγχου πρέπει να εποπτεύονται κατάλληλα, ώστε να εξασφαλίζεται η επίτευξη των αντικειμενικών στόχων, να διασφαλίζεται η ποιότητα και να αναπτύσσεται το ανθρώπινο δυναμικό της Αρχής.
- 240/2 Ο βαθμός της απαιτούμενης εποπτείας εξαρτάται από την επαγγελματική επάρκεια και την εμπειρία των Επιθεωρητών-Ελεγκτών, αλλά και την πολυπλοκότητα του ελέγχου.
- 240/3 Ο Επικεφαλής του αρμόδιου Τομέα έχει τη συνολική ευθύνη για την εποπτεία της αποστολής ελέγχου.
- 240/4 Τα σχετικά τεκμήρια της εποπτείας όλων των επιμέρους σταδίων μιας αποστολής ελέγχου καταγράφονται και διατηρούνται.

25. Επικοινωνία των αποτελεσμάτων μέσω των Εκθέσεων Ελέγχου

- 250/1 Η Αρχή πρέπει να επικοινωνεί αρμοδίως στα εμπλεκόμενα μέρη τα αποτελέσματα των αποστολών ελέγχου.
- 250/2 Ανώτερο στέλεχος της Αρχής είναι υπεύθυνο για τον έλεγχο και την έγκριση της τελικής κοινοποίησης ενός έργου και για τη λήψη απόφασης όσον αφορά σε ποιους και με ποιο τρόπο θα γνωστοποιηθεί.
- 250/3 Εάν δεν επιβάλλεται κάποια διαφορετική αντιμετώπιση λόγω νομικών, θεσμικών ή ρυθμιστικών απαιτήσεων, το αρμόδιο στέλεχος της Αρχής, πριν την γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων σε τρίτους, εκτός του φορέα, πρέπει να:
- αξιολογεί τον δυνητικό κίνδυνο για την Αρχή από τη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων,
 - διαβουλεύεται με τη διοίκηση και/ή τους νομικούς συμβούλους, ανάλογα με την περίπτωση,
 - να ελέγχει τη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων περιορίζοντας τη χρήση τους σε συμμόρφωση με τις κείμενες διατάξεις και εσωτερικούς κανονισμούς της Αρχής.

26. Υποχρεωτικά στοιχεία Εκθέσεων Ελέγχου

- 260/1 Στις εκθέσεις ελέγχου πρέπει να περιλαμβάνονται οι αντικειμενικοί στόχοι, το εύρος και τα αποτελέσματα του ελέγχου.
- 260/2 Η έκθεση ελέγχου πρέπει να περιλαμβάνει τα συμπεράσματα, καθώς και εφαρμόσιμες προτάσεις/συστάσεις βελτίωσης.
- 260/3 Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές συνιστάται να αναφέρουν στοιχεία για την ικανοποιητική απόδοση του ελεγχόμενου φορέα στην έκθεση ελέγχου.
- 260/4 Κατά την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων ενός ελέγχου σε τρίτα μέρη, εκτός της Αρχής, η κοινοποίηση πρέπει να περιλαμβάνει περιορισμούς ως προς τη διάθεση και χρήση των αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

27. Ποιότητα των Εκθέσεων Ελέγχου

- 270/1 Η έκθεση ελέγχου πρέπει να είναι ακριβής, αντικειμενική, σαφής, περιεκτική, εποικοδομητική, πλήρης και έγκαιρη.
- 271/1 Η «ακριβής έκθεση ελέγχου» είναι απαλλαγμένη από σφάλματα και στρεβλώσεις και αποτυπώνει πιστά τα γεγονότα.
- 271/2 Η «αντικειμενική έκθεση ελέγχου» είναι δίκαιη, απροκατάληπτη και αμερόληπτη, και είναι το αποτέλεσμα μιας δίκαιης και ισορροπημένης αξιολόγησης όλων των σχετικών γεγονότων και συνθηκών.
- 271/3 Η «σαφής έκθεση ελέγχου» γίνεται εύκολα κατανοητή και είναι λογική, αποφεύγοντας περιττή τεχνική γλώσσα και παρέχοντας όλες τις σημαντικές και σχετικές πληροφορίες.
- 271/4 Η «περιεκτική έκθεση ελέγχου» είναι ακριβής και αποφεύγει τις περιττές επεξηγήσεις, τις υπερβολικές λεπτομέρειες, τους πλεονασμούς και τη μακρηγορία.
- 271/5 Η «εποικοδομητική έκθεση ελέγχου» είναι χρήσιμη για τον ελεγχόμενο/ενδιαφερόμενο και τον ελεγχόμενο φορέα και οδηγεί σε βελτιώσεις, όπου απαιτείται.
- 271/6 Η «πλήρης έκθεση ελέγχου» δεν παραλείπει κανένα ουσιώδες για τους αποδέκτες της στοιχείο της και περιλαμβάνει όλες τις σημαντικές και σχετικές πληροφορίες και παρατηρήσεις για την υποστήριξη των συμπερασμάτων και των συστάσεων/προτάσεων της.
- 271/7 Η «έγκαιρη έκθεση ελέγχου» ολοκληρώνεται σε εύλογο χρόνο από το πέρας του ελέγχου, ανάλογα με τη σημαντικότητα του ζητήματος, επιτρέποντας στον ελεγχόμενο φορέα να λάβει κατάλληλα μέτρα.

28. Σφάλματα και Παραλείψεις

- 280/1 Εάν μια έκθεση ελέγχου περιέχει ένα σημαντικό λάθος ή παράλειψη, πρέπει να γίνει ορθή επανάληψη των πληροφοριών στα μέρη στα οποία είχε αρχικά κοινοποιηθεί.

29. Παρακολούθηση προόδου υλοποίησης των συστάσεων

- 290/1 Η Αρχή θεσπίζει και διατηρεί ένα σύστημα παρακολούθησης υλοποίησης των συστάσεων και των προτάσεων των εκθέσεων/πορισμάτων/αποτελεσμάτων ελέγχου.
- 290/2 Η Μ.Ε.Ε. καθιερώνει μια διαδικασία αποτελεσματικής παρακολούθησης και εποπτείας, ώστε να εξασφαλίζει ότι η διοίκηση του ελεγχόμενου φορέα προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την εφαρμογή των συστάσεων της έκθεσης ελέγχου ή ότι έχει αιτιολογήσει επαρκώς τον λόγο για τη μη υλοποίηση αυτών.

Έναρξη Ισχύος

Η παρούσα απόφαση ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΙΝΗΣ